

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ГРИША ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF GRISHA v. UKRAINE)**

(Заява № 1535/03)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

10 серпня 2006 року

ОСТАТОЧНЕ

10/11/2006

Це рішення набуло статусу остаточного за обставин викладених пункті 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Гриша проти України» (Grisha v. Ukraine)

Європейський суд з прав людини (П'ята секція), засідаючи Палатою, до складу якої увійшли:

П. ЛОРЕНЦЕН (P. LORENZEN),
С. БОТУЧАРОВА (S. BOTOUCHAROVA),
К. ЮНГВІРТ (K. JUNGWIERT),
В. БУТКЕВИЧ (V. BUTKEVYCH),
М. ЦАЦА-НІКОЛОВСЬКА (M. TSATSA-NIKOLOVSKA),
Р. МАРУСТ (R. MARUSTE),
Дж. БОРРЕГО (J. BORREGO), судді,

і К. ВЕСТЕРДІК (C. WESTERDIEK), Секретар секції,
після обговорення за зачиненими дверима 10 липня 2006 року,
постановляє таке рішення, що було ухвалено у той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за заявою (№ 1535/03), яку 9 листопада 2002 року подав до Суду проти України на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) громадянин України, пан Гриша Анатолій Федорович (далі — заявник).

2. Уряд України (далі — Уряд) представляли його Уповноважені — пані В. Лутковська і пан Ю. Зайцев.

3. 23 листопада 2004 року Суд вирішив надіслати на комунікацію з Урядом матеріали щодо заяви відповідно до пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Протоколу №1 щодо невиконання судових рішень на користь заявника. Відповідно до пункту 3 статті 29 Конвенції, Суд вирішив розглянути разом суть та прийнятність скарги.

4. 1 квітня 2006 року дану справу було передано на розгляд нещодавно створеній П'ятій секції (пункт 5 Правила 25 та пункт 1 Правила 52).

ФАКТИ**I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ**

5. Заявник народився у 1939 році та проживає у місті Новоградівка Донецької області, Україна.

6. У 2000 і 2001 роках, відповідно, заявник звернувся з двома заявами до Новоградівського міського суду проти державного

підприємства «Шахта 1/3 Новогродівська» щодо стягнення компенсації за шкоду, завдану його здоров'ю.

7. 4 жовтня 2000 року суд присудив заявнику 9 999,90 гривень¹ в якості згаданої компенсації.

8. Іншим рішенням від 10 липня 2001 року той самий суд присудив заявнику 32 156,50 гривень² в якості компенсації шкоди, завданої його здоров'ю.

9. У жовтні 2001 року заявник подав позов до Новогродівського міського суду проти відділу державної виконавчої служби у зв'язку з невиконанням судових рішень, винесених на його користь. 19 грудня 2001 року суд відхилив цей позов, не знайшовши вини у діях відділу виконавчої служби. 8 квітня 2002 року апеляційний суд Донецької області залишив рішення суду першої інстанції без змін. 6 серпня 2002 року суддя Новогродівського місцевого суду не прийняв до розгляду апеляційну скаргу заявника, оскільки закінчився строк її подачі.

10. У лютому 2003 року «Шахта 1/3 Новогродівська» було реорганізовано, і як структурний підрозділ вона увійшла до складу державного підприємства «Селидіввугілля». Оскільки це підприємство пізніше набуло статусу боржника, то виконавче провадження було направлено до відділу державної виконавчої служби Селидівського міського управління юстиції.

11. Заявник подав позов до Селидівського міського суду Донецької області проти відділу державної виконавчої служби Селидівського міського управління юстиції про відшкодування матеріальної і моральної шкоди, завданої невиконанням судових рішень, винесених на його користь. 27 грудня 2004 року суд відхилив позов заявника. 11 березня 2005 року апеляційний суд Донецької області залишив рішення суду першої інстанції без змін. Заявник подав касаційну скаргу на ці рішення. Судовий процес досі триває.

12. Уряд повідомив Суд про те, що заявнику було сплачено 25 779,64 гривень; залишок суми, призначеної заявнику судом, виплачено не було.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

13. Відповідне національне законодавство наведено в судовому рішенні у справі «Сокур проти України» (*Sokur v. Ukraine*) (заява № 29439/02, з 17 по 22 пункти).

---

¹ Що на той час складало приблизно 2 091 євро (EUR)

² Що на той час складало приблизно 7 056,50 євро

ПРАВО

I. ПРИЙНЯТНІСТЬ

А. Стверджуване порушення пункту 1 статті 2 Конвенції

14. Заявник скаржився на те, що існуюча ситуація порушує його право на життя, передбачене пунктом 1 статті 2 Конвенції, і знижує рівень його життя. Суд нагадує, відповідно до своєї прецедентної практики, що ні стаття 2, ні інші положення Конвенції не можуть тлумачитись як такі, що гарантують право особі обіймати певний рівень життя (див. рішення від 20 квітня 1999 року у справі «Василевський проти Польщі» (*Wasilewski v. Poland*), заява № 32734/96). Більше того, заявником не було доведено, що він настільки постраждав від такої бідності, що це завдало ризику його життю (див. рішення у справі «Сокур проти України» (*Sokur v. Ukraine*) від 26 листопада 2002 року, заява № 29439/02). З цього випливає, що ця скарга є несумісною *ratione materiae* з положеннями Конвенції та має бути відхилена відповідно до підпункту 3 та 4 статті 35 Конвенції.

Б. Стверджуване порушення пункту 1 статті 6 Конвенції і статті 1 Протоколу №1

15. Заявник скаржився на тривалість виконання судових рішень, винесених на його користь. Він посилався на пункт 1 статті 6 Конвенції і статтю 1 Протоколу №1. Ці статті, наскільки це має відношення до справи, передбачають:

Пункт 1 статті 6

«Кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру ...»

Стаття 1 Протоколу № 1

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів ...»

16. Уряд не надав жодних заперечень щодо прийнятності скарг, наданих заявником.

17. Суд дійшов висновку, що скарга заявника щодо порушення пункту 1 статті 6 Конвенції стосовно тривалості виконання судових рішень Новгородівського міського суду не є очевидно необґрунтованою, як це передбачається пунктом 3 статті 35 Конвенції. Він також зазначає, що скарга не є неприйнятною за будь-яких інших підстав. Таким чином, вона має бути визнана прийнятною. З тих самих причин скарга заявника відповідно до статті 1 Протоколу № 1 до Конвенції не може вважатися неприйнятною.

II. СУТЬ СПРАВИ

18. Уряд зазначив, що відповідальність держави у цій ситуації обмежувалась організацією та належним здійсненням виконавчого провадження і що тривалість виконання була спричинена тяжким фінансовим станом боржника та кризою в енергетичній галузі України в цілому. Уряд заявив, що виконавчою службою було вжито всіх необхідних заходів і що на неї не можна класти провину за тривалість такого виконання. Правомірність дій щодо виконання судового рішення в цій справі було підтверджено національними судами. Уряд заявив, що держава не може вважатися відповідальною за борги її підприємств і що держава щорічно виділяє значні кошти з державного бюджету на часткову виплату грошової допомоги для погашення частини боргу з одноразової допомоги та інших компенсаційних виплат робітникам видобувної галузі.

19. Заявник не погодився з цим.

20. Суд зауважив, що судові рішення, ухвалені на користь заявника, не виконувалось більше п'яти років і дев'яти місяців.

21. Суд нагадує, що вже було встановлено порушення пункту 1 статті 6 Конвенції і статті 1 Протоколу №1 в аналогічних справах (див. вищезгадані рішення у справах «Сокур проти України» (*Sokur v. Ukraine*), з 30 по 37 підпункти, та «Шмалько проти України» (*Shmalko v. Ukraine*), з 55 по 57 підпункти).

22. Розглянувши всі надані матеріали, Суд вважає, що Уряд не висунув жодного факту або аргументу, здатного переконати його прийти до іншого висновку у цій справі.

23. Таким чином, у цій справі було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції і статтю 1 Протоколу №1.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

24. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або Протоколів до неї, і якщо внутрішнє право відповідної Високої сторони, що домовляється, передбачає лише часткову репарацію, Суд, у разі необхідності, надає справедливую компенсацію тільки потерпілій стороні».

A. Шкода

25. Заявник просив сплатити 56 235 євро у якості компенсації за матеріальну та моральну шкоду.

26. Уряд зазначив, що заявник не обґрунтував його вимоги.

27. Суд не бачить причинного зв'язку між виявленим порушенням і матеріальним збитком; тому суд відхиляє цю вимогу.

28. Проте, оскільки рішення на користь заявника не були виконані у повному обсязі (див. вище пункт 12), Суд вирішив, що якщо Уряд виплатить заявнику залишок призначеної йому судом компенсації, це буде вважатися остаточним врегулюванням скарги щодо матеріальної шкоди заявника.

29. Суд дійшов висновку, що заявнику було завдано моральної шкоди, і призначив виплату йому відповідної компенсації в розмірі 2 300 євро.

B. Витрати та видатки

30. Заявник не заявив жодних вимог з цього приводу у встановлений строк, і, таким чином, Суд не призначає компенсації в цьому відношенні.

C. Штрафні відсотки

31. Суд визнав належним, що штрафні відсотки мають бути призначені у розмірі граничної процентної ставки Європейського центрального банку, до яких слід додати три відсотки.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* прийнятною скаргу, відповідно до пункту 1 статті 6, Конвенції та статті 1 Протоколу №1, прийнятною, а в іншій частині заяви непринятною;

2. *Постановляє*, що мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.
3. *Постановляє*, що у цій справі мало місце порушення пункту 1 статті 1 Конвенції.
4. *Постановляє*,
  - (а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має сплатити заявнику заборгованість за рішенням суду, яка досі йому належить, та 2300 (дві тисячі триста) євро в якості відшкодування моральної шкоди;
  - (б) зазначена сума має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу, а також держава відповідач має сплатити будь-який податок, який може бути стягнутий з заявника;
  - (с) що після закінчення вищезазначених трьох місяців до моменту виплати, прості відсотки повинні нараховуватися на цю суму у розмірі граничної облікової ставки Європейського центрального банку протягом періоду несплати, плюс три відсотки;
5. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.

Учинено англійською мовою та повідомлено письмово 10 серпня 2006 року відповідно до пункту 2 та 3 Правила 77 Регламенту Суду.

Клаудія ВЕСТЕРДІК
(Claudia Westerdiek)
Секретар

Пеер Лоренсен
(Peer Lorenzen)
Голова